

Version af 17. maj 2013

- **RAMMENOTAT OM ETABLERING AF EN RENSE-KONCERN**

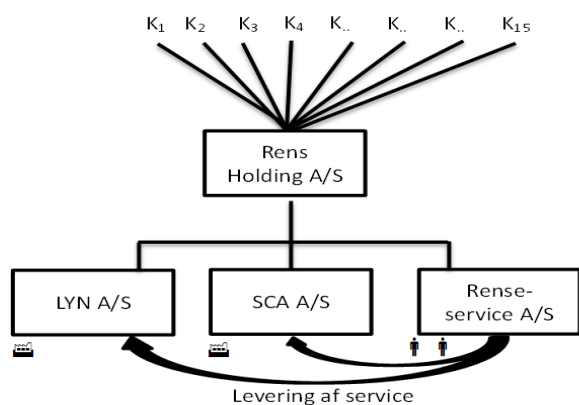
HORTEN

NOTAT OM EJERAFTALE, FORANKRING AF EJERSKAB MV.

1. BAGGRUND

De 15 kommuner, der er medejere af Lynettefællesskabet I/S og Spildevandscenter Avedøre I/S har i februar/marts 2013 truffet principbeslutning om at gennemføre en ny organisering af rensaktiviteterne.

Det kræver enighed at gennemføre en ny organisering, og der har været tilslutning til nedenstående model:

Modellen indebærer, at der etableres to renseselskaber, der ejer de anlæg, der i dag er ejet af hhv. Lynettefællesskabet I/S og Spildevandscenter Avedøre I/S, et serviceselskab, hvori medarbejderne samles, og et holding-selskab, der ejer aktierne i de tre datterselskaber. Alle selskaberne etableres som aktieselskaber.

I dette notat beskrives:

- de væsentligste punkter i det udkast til ejeraftale, som forelægges kommunalbestyrelserne (afsnit 2),
- overgangen fra kommunale fællesskaber organiseret som I/S'er til en organisering i aktieselskaber, herunder kommunernes retlige stilling i forhold til eksisterende kontraktforhold (afsnit 3),
- samarbejdsflader mellem kommunerne, spildevandsselskaberne og Rense-koncernen (afsnit 4),
- konsekvenserne, hvis den enkelte kommune vælger at være direkte, hhv. indirekte, ejer af Rense-koncernen (afsnit 5), og endelig
- processen frem til etablering (afsnit 6).

2. EJERAFTALEN

HORTEN

Arbejdet med at forberede Rense-koncernen har været forankret i en embedsmandsgruppe, som alle 15 ejerkommuner har været inviteret til at deltage i.

Embedsmandsgruppen har forhandlet et udkast til ejeraftale, der kommer til at regulere det indbyrdes forhold mellem kommunerne. Ændringer af ejeraftalen – herunder overgang til Model 2 eller Model 3 i analysen – kræver enighed mellem kommunerne.

Vedtægterne, der regulerer de fire aktieselskabers forhold, er vedlagt som bilag til ejeraftalen og er udformet i overensstemmelse med ejeraftalen. Ændringer af vedtægterne kan ske med et kvalificeret flertal, der beskrives nedenfor, med mindre ændringen vedrører forhold, der er reguleret i ejeraftalen.

De væsentligste forhold i ejeraftalen er følgende:

- Aktierne fordeles ud fra en ejerfordeling, hvor de debiterede vandmængder vægtes med 50%, og de materielle anlægsaktiver vægtes med 50%. Der er herved dels lagt vægt på de nuværende ejerfordelinger i rensfællesskaberne, og dels på forskellene på aktivmassen i Lynettefællesskabet (renseanlæg) og Spildevandscenter Avedøre (renseanlæg og transmissionsledninger).
- De fire selskaber i Rense-koncernen får samme bestyrelse, hvortil hver ejer får ret til at vælge et medlem. Derudover kan medarbejderne vælge 2 medlemmer til bestyrelsen. Formanden for bestyrelsen vælges på generalforsamlingen, dvs. med simpelt flertal i henhold til ejerfordelingen, mens næstformanden vælges med simpelt flertal i bestyrelsen.
- Selskaberne får samme administrerende direktør, og beslutninger om ansættelse og afskedigelse af den adm. direktør træffes af bestyrelsen med simpelt flertal.

- Bestyrelsen modtager et honorar på 100.000 kr. (formand), 50.000 kr. (næstformand) og 10.000 kr. (menige), i alt 300.000 kr. Der er ved fastlæggelsen af niveauet bl.a. lagt vægt på, at det er en stor bestyrelse.
- Der er fastsat en række bestemmelser om kravene for at vedtage beslutninger på holdingselskabets generalforsamling, herunder om minoritetsbeskyttelse:
 - Beslutninger i ejerkredsen træffes som udgangspunkt med *simpelt flertal* af stemmerne.
 - Mere indgribende beslutninger kræver et *kvalificeret flertal* på 2/3 af stemmerne, fordelt på mindst 2/3 af kommunerne, f.eks. ændring af vedtægterne (med mindre ændringen tillige kræver ændring af ejeraftalen, hvilket kræver enstemmighed) og udvidelse af ejerkredsen.
 - Endelig er der krav om *enstemmighed* ved visse meget indgribende beslutninger, f.eks. fusion af de to renseselskaber (der derved vil få en fælles takst), beslutninger der påvirker kommunernes lånerammer eller kan lede til modregning i kommunernes bloktilskud, og garantistillelse for lån optaget af renseselskaberne, hvilket kræver enstemmighed mellem de kommuner, der skal stille garantien. Som anført kræver også en ændring af ejeraftalen enstemmighed.
- Den enkelte kommune kan vælge mellem direkte eller indirekte ejerskab, dvs. om den selv vil eje aktierne, eller om de skal indskydes i kommunens holding- eller spildevandsselskab. Dette er nærmere beskrevet i afsnit 5.
- Kommunerne kan kun overdrage aktierne til 100% kommunalt ejede selskaber.

HORTEN

3. DEN NUVÆRENDE OG DEN FREMTIDIGE ORGANISERING

3.1 Forskelle og ligheder

De nuværende rensfællesskaber er organiseret som kommunale fællesskaber godkendt efter § 60 i kommunestyrelsesloven. Den nye organisering indebærer, at de to rensfællesskaber opløses, hvilket kræver godkendelse i statsforvaltningen, og herefter erstattes de af aktieselskaber.

I skemaet på næste side beskrives de væsentligste forskelle og ligheder mellem de to organiseringsformer.

	Nuværende organisering (to I/S'er)	Fremtidig organisering (fælles concern med A/S'er)
Kommunernes styring som ejere	Kommunerne vælger bestyrelsesmedlemmerne. Den enkelte kommune kan instruere "egne" bestyrelsesmedlemmer (ses sjældent anvendt).	Kommunerne – eller det selskab, den enkelte kommune placerer aktierne i – vælger bestyrelsesmedlemmerne. Hver kommune har ret til én plads i bestyrelsen. Bestyrelsens medlemmer kan ikke instrueres af ejerne.
Kommunernes styring som myndigheder	Kommunerne vedtager planer, udsteder tilladelser mv.	<i>Uændret:</i> Kommunerne vedtager planer, udsteder tilladelser mv.
Ledelsen	LYN og SCA har hver sin bestyrelse og hver sin direktør.	LYN og SCA får én fælles bestyrelse og samme direktør.
Medarbejderne	Hvert rensefællesskab har egne medarbejdere.	Medarbejderne samles i et fælles service-selskab. Øget robusthed, bedre rekruttering og videndeling. Uændrede overenskomster.
Koordinering	Samarbejde er muligt, men kræver enighed mellem de to forskellige ledelser og ejerkredse.	Etablering af en fælles ledelse og fælles ejerkreds vil automatisk lede til koordinering.
Takster og investeringer	Hvert rensefællesskab finansierer egne investeringer, har eget prisloft og egen takst.	<i>Uændret:</i> Hvert rensefællesskab finansierer egne investeringer, har eget prisloft og egen takst.
Økonomi	Kommunerne hæfter direkte og solidarisk for lån mv.	Kommunerne hæfter alene i det omfang, de stiller garanti.

HORTEN

Skema 1: Forskelle og ligheder mellem nuværende og fremtidig organisering.

3.2 Eksisterende kontraktforhold

I et I/S hæfter ejerne direkte og solidarisk for de forpligtelser, som I/S'et har. Således hæfter kommunerne eksempelvis for de lån, rensefællesskaberne har optaget.

I et A/S hæfter ejerne kun for selskabets forpligtelser med indskudskapitalen i selskabet. En kontraktpart (f.eks. en leverandør, långiver mv.) kan således ikke rette et krav mod ejerne, hvis selskabet misligholder en kontrakt.

Der er som forberedelse af den nye organisering gennemført en gennemgang af de to rensefællesskabers økonomi og væsentlige juridiske forhold.¹ Formålet har dels været at etablere et overblik over de eksisterende forhold i rensefællesskaberne, dels at afdække de forpligtelser som måtte kunne rejses over for kommunerne som følge af den nye organisering.

Økonomi- og kontraktgennemgangen har omfattet aftaler, hvis værdi overstiger 500.000 kr., eller som er af forretningskritisk karakter. Der er udarbejdet en rapport over økonomi- og kontraktgennemgangen, og rapportens konklusion er:

¹ Gennemgangen af de juridiske forhold omfatter leverandøraftaler, andre kontrakter, låneforhold, ansættelsesforhold, miljøforhold mv., samlet kaldet økonomi- og kontraktgennemgangen.

"På grundlag af det modtagne materiale er hverken PwC eller Horten blevet opmærksom på forhold, som på en afgørende måde hindrer etablering af Den Fælles Rensekoncern, og som ikke allerede har været belyst i forbindelse med forberedelsen af beslutningsgrundlaget for etableringen Rensekoncernen.

De observationer, vi beskriver [i rapporten], vedrører forhold, som ikke er kritiske for etableringen af Rensekoncernen, men som er relevante for det videre arbejde hermed."

De ændrede hæftelsesforhold i forbindelse med overgangen til aktieselskabsformen indebærer, at det er nødvendigt at indhente samtykke fra hver enkelt kontraktpart (f.eks. leverandører, långivere mv.), hvis en kontrakt skal overgå fra at være indgået med et af de to I/S'er til et af aktieselskaberne i den nye koncern, uden at kommunerne fortsat hæfter for kontraktens opfyldelse. I integrationsprocessen vil rensefællesskaberne orientere eller evt. indhente udtrykkeligt samtykke fra de relevante kontraktparter med henblik på, at kontrakterne kan fortsætte i den nye organisering, og at kommunerne frigøres fra at hæfte på vegne af rensefællesskaberne.

I det omfang en kontraktpart ikke ønsker at lade kontrakten overgå til de nye selskaber, vil vedkommende – afhængig af kontraktens ordlyd – evt. kunne ophæve aftalen med rensefællesskabet. Eventuelle krav kan rettes mod kommunerne, da de hæfter direkte og solidarisk for rensefællesskabernes forpligtelser. Det samme vil være tilfældet, hvis der rejses krav som følge af skader, uheld mv., hvor rensefællesskaberne er ansvarlige.

4. DIREKTE ELLER INDIREKTE EJERSKAB

4.1 Samarbejdet mellem spildevandsselskaber og Rense-koncernen

I modsætning til vand- og spildevandsselskaber kommer renseselskaberne – i lighed med de to eksisterende rensefællesskaber – ikke et direkte kundeforhold til slutbrugerne (borgere og virksomheder). Renseselskabernes kunder er derimod spildevandsselskaberne, som afleder til de respektive rensesanlæg.

Udover kundeforholdet har renseselskaberne og spildevandsselskaberne et stort behov for samarbejde i forbindelse med planlægning og koordinering af investeringer. Eksempelvis giver koordinering af klimatilpasningstiltag og investeringer i optimering af spildevandssystemet bedre muligheder for at opnå forbedringer på tværs af selskaber og kommunegrænser.

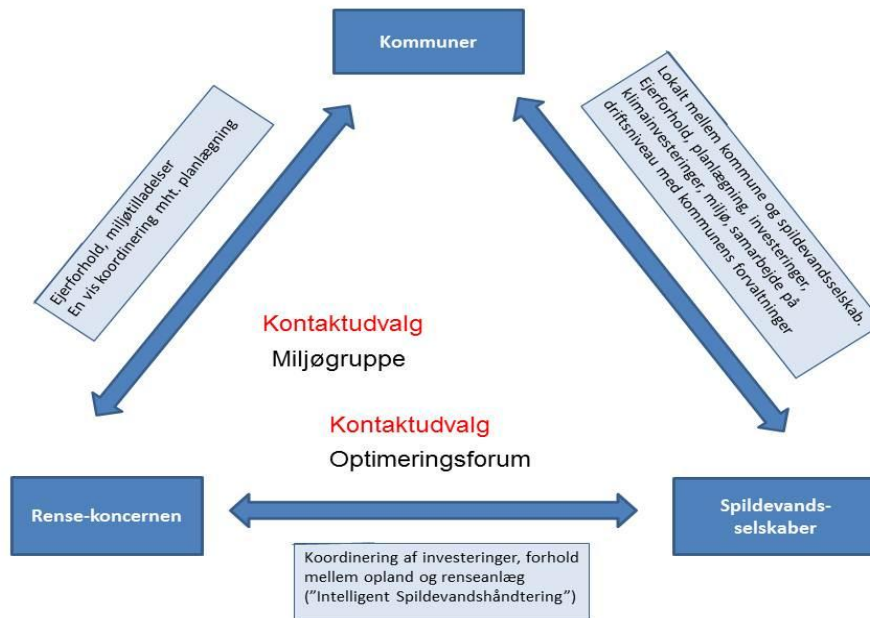
4.2 Samarbejdet mellem kommuner og Rense-koncernen

Kommunerne har en række myndighedsopgaver i form af udstedelse af tilladelser, vedtagelser af planer mv. Ansvar for disse opgaver påvirkes ikke af den nye organisering af renseopgaven, herunder om kommunerne bliver direkte eller indirekte ejere.

I forbindelse med myndighedsopgaverne har kommunerne et samarbejde særligt med spildevandsselskaberne. Det gælder eksempelvis samarbejde om spildevandsplaner. Derimod er behovet for samarbejde med renseselskaberne mere begrænset.

Samarbejdsfladerne er illustreret i figuren nedenfor:

● Side 6

HORTEN

Figur 1: Samarbejdsflader mellem kommuner, spildevandsselskaber og Rense-koncernen

5. KONSEKVENSER AF DIREKTE ELLER INDIREKTE EJERSKAB

5.1 Ved etableringen af Rense-koncernen

De 15 kommuner modtager i forbindelse med etableringen af Rense-koncernen en aktiepost, der afspejler den ejerfordeling, der er aftalt, jf. pkt. 2 ovenfor, og godkendt af Forsyningssekretariatet.

Kommunen kan vælge at beholde aktieposten, og derved er kommunen direkte ejer af Rense-koncernen.

Alternativt kan kommunen indskyde aktierne f.eks. i kommunens holdingselskab og blive indirekte ejer af Rense-koncernen. Et indirekte ejerskab vil rent praktisk gennemføres ved, at kommunen overdrager sine aktier i Rense-koncernen til det selskab, der skal eje aktierne (det ejende selskab), og til gengæld modtager tilsvarende flere aktier i det ejende selskab. Dette sker ved en kapitalforhøjelse, som skal vedtages på generalforsamlingen i det selskab, der modtager aktierne.

5.2 Direkte ejerskab

Hvis kommunen er direkte ejer, betyder det, at kommunen, dvs. som udgangspunkt kommunalbestyrelsen, udøver ejerbeføjelsen.

Ejerne gør deres indflydelse gældende på generalforsamlingen, og kommunen vil således skulle tage stilling til de spørgsmål, der behandles på ordinære og ekstraordinære generalforsamlinger i Rens Holding A/S.

Det vil derfor være kommunen, der som ejer indstiller et medlem til bestyrelsen. Herudover skal kommunen som ejer tage stilling til godkendelse af regnskaber samt de spørgsmål, som bestyrelsen i Rens Holding A/S i henhold til ejeraftalen ikke kan træffe beslutning om, f.eks. beslutninger der kan medføre modregning og beslutning om fusion af de to renseselskaber.

5.3 Indirekte ejerskab gennem et helejet selskab

Hvis kommunen er indirekte ejer, udøver det selskab, som aktierne i Rense-koncernen er indskudt i, ejerbeføjelsen.

Det er således formelt de tegningsberettigede i det ejende selskab, der skal tage stilling til de spørgsmål, der behandles på ordinære og ekstraordinære generalforsamlinger i Rens Holding A/S.

Det kan i det ejende selskab fastlægges, at sager af visse typer, f.eks. om udøvelse af ejerkompetencen i Rense-koncernen, skal behandles på bestyrelsesmøder.

Ved indirekte ejerskab vil det som udgangspunkt være selskabet (de tegningsberettigede eller bestyrelsen), der som ejer indstiller et medlem til bestyrelsen i Rens Holding A/S. Da der blandt ejerkommunerne har været et ønske om, at kommunalbestyrelserne indstiller medlemmer til valg til bestyrelsen i Rens Holding A/S, er der i ejeraftalen for Rense-koncernen indsat en bestemmelse om, at medlemmerne indstilles af de ultimative ejere, dvs. kommunerne.

Herudover skal selskabet tage stilling til godkendelse af regnskaber samt de spørgsmål, som bestyrelsen i Rens Holding A/S i henhold til ejeraftalen ikke kan træffe beslutning om.

Kommunen kan i vedtægterne for det ejende selskab fastlægge, at visse emner skal "løftes" op til behandling på generalforsamling i det ejende selskab. Herved vil kommunen som ejer få indflydelse på, hvordan ejerkompetencen i Rense-koncernen udøves. Det kan f.eks. fastlægges, at det kræver en generalforsamlingsbeslutning, dvs. inddragelse af kommunen, at vedtage en fusion af de to renselanlæg.

5.4 Indirekte ejerskab gennem et fællesejet selskab

Der henvises som udgangspunkt til det under afsnit 5.3 anførte. Forskellen er her, at det ejende selskab ikke er 100 % ejet af én kommune, men ejes af to eller flere kommuner i fællesskab.

I denne sammenhæng kan dette være relevant for Gentofte Kommune og Gladsaxe Kommune, der sammen ejer Nordvand-koncernen, samt for Albertslund, Dragør, Herlev, Hvidovre, København og Rødovre kommuner, der sammen ejer HOFOR Spildevands-koncernen.²

² Dragør Kommune er hverken medejer af Lynettefællesskabet I/S eller Spildevandscenter Avedøre I/S, og bliver derfor ikke umiddelbart medejer af Rense-koncernen. Da Dragør Kommune imidlertid er ejer af HOFOR Spildevands-koncernen, og derfor vil skulle samtykke til at placere ejerskabet af Rense-koncernen heri, er afsnittet alligevel relevant for Dragør Kommune. Hvis HOFOR Spildevand Holding A/S bliver direkte ejer af Rense-koncernen, får

Hvis kommunen er indirekte ejer gennem et fællesejet selskab, udøves ejerkompetencen af de tegningsberettigede eller bestyrelsen, jf. ovenfor, i dette selskab. I lighed med det ovenfor beskrevne vil det dog også her være kommunalbestyrelserne, der beslutter hvem der skal indstilles til valg på generalforsamlingen.

Som nævnt i afsnit 5.1 vil et indirekte ejerskab gennemføres ved, at kommunen overdrager sine aktier i Rense-koncernen til det selskab, der skal eje aktierne. Kommunen modtager til gengæld en tilsvarende større aktiepost i det ejende selskab.

Aktieombytningen vil betyde, at ejerandelene fremover afspejler den samlede ejerandel af kommunens oprindelige ejerskab og kommunens ejerandel i Rense-koncernen. Hvis forholdet mellem de indskudte aktieposter ikke fuldt ud afspejler den eksisterende ejerfordeling, vil det indirekte ejerskab medføre en ændret ejerfordeling.

Den nuværende ejerfordeling i HOFOR Spildevands-koncernen og den kommende ejerfordeling, hvis de kommuner, der er medejere af Spildevands-koncernen vælger indirekte ejerskab af Rense-koncernen vil – med forbehold for oplysning om de debiterede vandmængder for 2012 – blive:

Kommuner	Ejerandel i dag	Ejerandel efter aktieombytning
Albertslund	8,4 %	7,51 %
Dragør	4,0 %	2,78 %
Herlev	5,6 %	5,25 %
Hvidovre	12,0 %	10,85 %
København	65,3 %	68,75 %
Rødovre	4,7 %	4,86 %
I alt	100,0 %	100 %

Skema 2: Nuværende ejerfordeling af HOFOR Spildevands-koncernen og ejerfordeling efter indskud af aktierne i Rense-koncernen

Med indirekte ejerskab af Rense-koncernen gennem Spildevands-koncernen er det de tegningsberettigede eller bestyrelsen i det ejende selskab, som udøver ejerbeføjelsen i Rense-koncernen.

Dragør Kommune indirekte indflydelse på og ejerskab af Rense-koncernen, men får ikke nogen bestyrelsespost i Rense-koncernen.

Det er således det ejende selskab, der indstiller et medlem til bestyrelsen i Rens Holding A/S og tager stilling til de spørgsmål, der skal behandles på generalforsamlingen i Rens Holding A/S. Kommunerne har indflydelse ved, at de har valgt medlemmer af bestyrelsen i det ejende selskab (f.eks. HOFOR Spildevand Holding A/S eller Nordvand Holding A/S).

Hellerup, den 17. maj 2013
Horten

Rikke Søgaard Berth

HORTEN